

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Zuzany Šnejdrové, Ph.D., a soudkyň Mgr. Jany Volkové a Mgr. Barbory Berkové ve věci

žalobkyně: **D. s. p., v.o.s., IČO X**
sídlem Č. L. 1677/17, P.
zastoupená advokátkou Mgr. Miroslavou Kočárovou
sídlem Tř. 1. máje 283/15, Kroměříž

proti
žalované: **Státní energetická inspekce**
sídlem Gorazdova 24, Praha

o žalobě na přezkum rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 10. 2016, sp. zn. 27/0711033a14,
č. j. 902036516, ve věci správního deliktu,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

A. Vymezení věci

1. Žalobkyně se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhala zrušení rozhodnutí žalované ze dne 3. 10. 2016, sp. zn. 27/0711033a14, č. j. 902036516, kterým žalovaná zamítla odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Státní energetické inspekce, územního inspektorátu pro Olomoucký kraj (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 15. 6. 2016, č. j. 712008116, a rozhodnutí tohoto správního orgánu potvrdila.
2. Žalobkyně je držitelem licence na výrobu elektřiny č. X a je oprávněna provozovat výrobu elektřiny ev. č. X O. n. B. a výrobu ev. č. X L. Dne 7. 11. 2014 byla u ní zahájena kontrola podle § 93 odst. 1 písm. c) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (dále jen „energetický zákon“). Předmětem kontroly bylo dodržování povinností podle § 5 zákona č. 526/1990 Sb., o cenách (dále je „zákon o cenách“).
3. Dne 5. 2. 2015 sepsali pověřeni inspektoři správního orgánu I. stupně protokol č. X, o výsledku kontroly, ve kterém došli k závěru, že ve fakturačním období roku 2011 uplatnila žalobkyně podporu i na část elektřiny minimálně v množství 81 927 kWh, která nemohla být vyrobena v MVE L., a ve fakturačním období za rok 2011, 2012 a 2013 uplatnila podporu i na část elektřiny minimálně v množství 366 644 kWh, která nemohla být vyrobena v MVE O. n. B.
4. Rozhodnutím č. X ze dne 15. 6. 2016, sp. zn. 22/0711033a14, uložil správní orgán I. stupně žalobkyni podle § 16 odst. 4 písm. c) zákona o cenách pokutu ve výši 987 000 Kč za správní delikt porušení cenových předpisů podle § 16 odst. 1 písm. c) zákona o cenách, kterého se žalobkyně dopustila tím, že nedodržela věcné podmínky stanovené cenovým orgánem podle § 5 odst. 5 zákona o cenách pro uplatnění úředně stanovené ceny, upravené v bodu (1. 2.) a (1. 4.) cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu (dále CR ERÚ) č. 2/2010 ze dne 8. 11. 2010 a v bodu (1. 2.) a (1. 4.) CR ERÚ 7/2011, když jako prodávající a držitel licence č. 110202881 na výrobu elektřiny za období od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2012 neoprávněně uplatnila u spol. Č. D., a. s. (dále jen „Č.“), podporu formou výkupních cen i na část elektřiny minimálně v množství 16 805 kWh, která nemohla být vyrobena ve výrobě o výkonu 0,080 MW, ev. č. 4 MVE L., umístěné na pozemcích parc. č. X, X, k. ú. L., okres P. (dále jen „MVE L.“), a která je v rozporu se stanovenou výrobou elektřiny z této malé vodní elektrárny za uvedené období vzhledem k technickým parametrům výroby a průtokovým podmínkám v dané lokalitě. Dále nedodržela věcné podmínky v bodu (1. 2.) a (1. 4.) CR ERÚ č. 2/2010 ze dne 8. 11. 2010 a v bodu (1. 2.) a (1. 4.) CR ERÚ č. 7/2011 ze dne 23. 11. 2011 a v bodu (1. 1.) a (1. 6.) CR ERÚ č. 4/2012 ze dne 26. 11. 2012, když za období od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2013 neoprávněně uplatnila u spol. Č. podporu formou výkupních cen i na část elektřiny minimálně v množství 317 348 kWh, která nemohla být vyrobena ve výrobě o výkonu 0,100 MW, ev. č. 1 MVE O. n. B., umístěné na pozemku parc. č. st. X, k. ú. O. n. B., okres P. (dále jen „MVE O. n. B.“), a která je v rozporu se stanovenou výrobou elektřiny z této malé vodní elektrárny za uvedené období, vzhledem k technickým parametrům výroby a průtokovým podmínkám v dané lokalitě. Nesprávně nárokováním množstvím vyrobené elektřiny tak získala za období roků 2011 až 2013 nepřiměřený majetkový prospěch, který nelze přesně vyčíslit. Správní orgán I. stupně v rozhodnutí ze dne 15. 6. 2016 dále uložil žalobkyni, aby nahradila náklady řízení ve výši 1 000 Kč. Správní orgán I. stupně tak ve svém rozhodnutí zejména konstatoval, že žalobkyně v kontrolovaném období fakturovala množství elektřiny vykázané jako vyrobené ve výrobnách MVE L. a

O. n. B., které vzhledem k hydroenergetickému potenciálu vodních děl v lokalitách, v nichž jsou výrobní umístěny, nemohlo být vyrobeno.

5. Správní orgán I. stupně nechal zpracovat znalecký posudek č. 15/2016, ze dne 6. 4. 2016, jehož zpracovatelem byl prof. Ing. J. Š., CSc. Předmětem tohoto posudku bylo posouzení MVE L. a O. n. B. z hlediska reálné výtěžnosti, tzn. zjištění hydropotenciálu obou MVE v letech 2011 až 2013 s ohledem na využitelný průtok ve vodním toku S.
6. Proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně brojila žalobkyně dne 30. 6. 2016 odvoláním, které žalovaná napadeným rozhodnutím zamítla a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdila.

B. Obsah žaloby a žalobní body

7. Žalobkyně namítala, že správní orgány nesprávně zjistily skutkový stav, vadně vyhodnotily provedené důkazy a nerespektovaly § 3 a § 50 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „s. ř.“). Navrhovala, aby krajský soud zrušil napadené rozhodnutí žalované a rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Konkrétně namítala:
 - a) nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Podle žalobkyně spočívala nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí v „*porušení zákona při zjišťování skutkové podstaty*“. Napadené rozhodnutí bylo nepřezkoumatelné zejména z důvodu, že žalovaná nevycházela z hodnot uvedených na elektroměrech;
 - b) správnost údajů na elektroměrech a s tím související porušení § 3 a § 50 s. ř. Elektroměry na MVE dle žalobkyně potvrzovaly fakturované hodnoty vyrobené elektřiny, žalovaná proto neměla vycházet při určování množství vyrobené elektřiny z technických parametrů výroby a průtokových podmínek v dané lokalitě, ale z údajů o naměřených hodnotách na elektroměrech. Správní orgány tak nevycházely při rozhodování ze stavu, o kterém nejsou důvodné pochybnosti a nedostatečně zjistily skutkovou stránku věci. Měly vycházet z hodnot uvedených na elektroměrech a neměly svá rozhodnutí opírat o znalecký posudek. Žalobkyně dále namítala, že nemohlo dojít k zásahu do měřících zařízení na elektroměrech obou MVE. Společnost Č. potvrdila bezporuchovost a správnost elektroměrů, zásah do těchto zařízení vyloučil i revizní technik. Závěr správních orgánů, že žalobkyně ovlivňovala záznamy na elektroměrech, je proto nesprávný;
 - c) ke skokovému snížení výkonu docházelo již před listopadem 2014. Žalobkyně uvedla, že ke snižování výkonu MVE nedošlo pouze v listopadu 2014 kvůli kontrole provedené správními orgány, ale skokové změny výkonu nastaly již v období 25. 8. – 5. 9. 2014 a 1. 10. – 13. 10. 2015;
 - d) k poklesu výkonu u obou MVE došlo z důvodu jejich poškození. Podle žalobkyně měly vzít správní orgány za prokázané, že byly obě MVE dne 7. 11. 2014, tedy v době kontroly provedené správním orgánem I. stupně, poškozeny. To vyplývá ze skutečnosti, že při otevření turbíny MVE L. na 96,6 % a průměrného průtoku 3,5 m³/s byl výkon MVE jen 24,2 kW, přičemž se měl výkon blížit 80 kW. Ing. J. D. informoval správní orgán I. stupně, že došlo k poruše mechanismů natáčení rozváděcích lopatek Francisovy turbíny a že údaj na displeji 96,9 % neodpovídá skutečnosti, protože jeden ze dvou rozváděcích okruhů turbíny byl zablokovaný. Správní orgán I. stupně nesprávně vyhodnotil na základě provedeného měření hodnotu 24,2 kW za výkon, který odpovídá

technickým parametrům MVE, i když je v rozporu s fyzikálními zákony, aby výkon turbíny dosahoval třetinu svého maxima v případě optimálních podmínek;

- e) nesprávnost stanovení průtokových podmínek (hydropotenciálu). Žalobkyně namítala, že správní orgány (a znalec) neměly vycházet z hodnoty hydropotenciálu 3,5 m³/s. Žalobkyně ve správním řízení předložila fotografie vodní hladiny ve výši 100 cm, které prokazují, že hydropotenciál byl vyšší, a to 4,5 m³/s. Správní orgány podle žalobkyně při stanovení hydropotenciálu vycházely z nesprávné výše hladiny ve S. (92 cm) a nesprávně vyhodnotily odborná stanoviska Povodí Moravy, ze kterých nevyplývá prokazatelná hodnota hydropotenciálu. Povodí Moravy v dodatečném stanovisku ze dne 13. 4. 2016 uvedlo údaje o hydropotenciálu, které získalo na základě měření ultrazvukovým měřičem, který k tomuto měření není vhodný, proto byly výsledky měření zpochybněny. Vzhledem k tomu, že správní orgány neprokázaly, že došlo k zásahům do elektroměrů, neměly stanovit hydropotenciál na základě hrubého odhadu, který s ohledem na neexistenci soustavného měření a pozorování průtoků v náhonu S. nemohl vypovídat o správnosti provedeného výpočtu maximálně možného množství vyrobené elektrické energie;
- f) vady znaleckého posudku. Podle žalobkyně byl znalecký posudek vadný, jelikož znalec neprovedl vlastní šetření ani vlastní měření, neprověřoval skutečnosti uvedené v manipulačním řádu a ve stanoviscích Povodí Moravy. Znalec považoval průtok 3,5 m³/s za maximální možný průtok, aniž by ve znaleckém posudku objasnil, z jakého důvodu nepřihlédl k údajům, které vyplývají z fotografií výše hladiny, které předložila žalobkyně;
- g) likvidační charakter uložené pokuty. Žalobkyně namítala, že má tři společníky, přičemž dva z nich jsou ve starobním důchodu. Žalobkyně má provozní úvěr se čtvrtletními splátkami ve výši 140 000 Kč, má 8 pracovníků, kteří jsou závislí na finančním toku společnosti, a má kontokorentní úvěr v původní výši 1 000 000 Kč. Uložená pokuta vycházela jen z tržeb, nezohlednila nákladové položky. Z uvedených důvodů byla uložena pokuta likvidační.

C. Vyjádření žalovaného

8. Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby, protože napadené rozhodnutí není nepřezkoumatelné a splňuje požadavky kladené na něj zákonem.

ad b) Podle žalované nelze žalobkyni fakturované množství elektrické energie v dané lokalitě reálně vyrobit, protože by byly překročeny možné hodnoty hydropotenciálu. Nereálnost deklarované výroby elektřiny správní orgány řádně odůvodnily a podložily důkazy, konkrétně kontrolními měřeními výkonů, odbornými stanovisky Povodí Moravy a znaleckým posudkem. Vytvořily tak souvislý řetězec důkazů, které závěry správních orgánů potvrzují. Průměrná hodnota průtoku vodního toku 3,5 m³/s, ze které správní orgány vycházely, žalobkyni spíše zvýhodňovala, protože v kontrolovaném období zjistil správce toku průtok pouze 2,978 m³/s. Žalovaná dále uvedla, že rozplombování elektrického rozvaděče provedl technik sjednaný žalobkyní, který měl možnost zasáhnout do technických zařízení, přičemž neporušenost plomb mohl osvědčit toliko technik distribuční soustavy Č. Po ohlášení kontroly správního orgánu I. stupně byla výroba v obou MVE přerušena a poté již výroba elektřiny nevykazovala dříve fakturovaných hodnot. Správní orgány shledaly souvislost mezi rozplombováním elektrického rozvaděče

bez pracovníka Č. a ohlášenou kontrolou. Žalovaná uzavřela, že pro správní orgány nebyly hodnoty na elektroměrech určující, protože prokázaly, že nebylo možné fakturované množství elektřiny vyrobit;

ad c) podle žalované z měsíčních přehledů za roky 2011-2014 vyplývá, že ke skokovému snížení výkonu MVE docházelo sice i dříve, ale jednalo se převážně o letní měsíce. Je evidentní, že období sucha muselo ovlivnit i výrobu elektrické energie v MVE. Po těchto sníženích vyráběly MVE opět nad možný hydropotenciál, naopak po provedené kontrole již vyráběly „v normě“;

ad d) za sledované období (2011-2013) činilo překročení objemu možné výroby o 317 348 kWh v MVE O. a 16 805 kWh v MVE L. Podle žalované je tak zřejmé, že se žalobkyní tvrzené opotřebení MVE ve výkonech nijak neprojevovalo. K zásadnímu obratu – skokově – došlo až v listopadu 2014, kdy se výroba elektřiny snížila na úroveň výroby odpovídající možnostem hydroenergetického potenciálu, který odpovídá oběma MVE, a jejich opotřebení.

ad g) žalovaná uvedla, že uložila pokutu při dolní hranici zákonné sazby pokuty za správní delikt, která může činit až 10 000 000 Kč. Správní orgány vzaly v úvahu majetkové poměry žalobkyně a mají za to, že uloženou pokutu nelze považovat za likvidační.

9. Žalovaná zdůraznila, že správní orgány věnovaly zjištění skutečného stavu náležitou pozornost, což lze seznat i z toho, že žalovaná již jedno rozhodnutí správního orgánu I. stupně týkající se žalobkyně (rozhodnutí ze dne 20. 10. 2015, č. j. 714014115) zrušila a vrátila mu z důvodu, aby získal a doplnil důkazy s vyšší vypovídající hodnotou. Za zcela zásadní důkaz považovala žalovaná znalecký posudek prof. Ing. J. Š., CSc., ze dne 6. 4. 2016, č. 15/2016.

D. Jednání krajského soudu

10. Během jednání soudu, které se uskutečnilo 20. 12. 2018, zástupkyně žalobkyně doplnila, že žalovaná porušila s. ř. tím, že vyhodnotila důkazy toliko ve vlastní prospěch, protože vyloučila řádně ocejchovaná měřidla, která prokazovala skutečné množství vyrobené elektřiny. Zástupkyně žalobkyně žádala, aby v případě nevyhovění žalobě krajský soud rozhodl o upuštění od pokuty, nebo rozhodl o jejím snížení.
11. Zástupce žalované doplnil, že správní orgány vycházely zejména ze znaleckého posudku a dalších podkladů, které jsou součástí správního spisu. Žalobkyně měla možnost ve správním řízení prokázat, že vykazované výkony na MVE byly reálné a že jich elektrárny skutečně dosahovaly. Žádné důkazy k prokázání těchto skutečností žalobkyně nepředložila.
12. Zástupkyně žalobkyně navrhovala k důkazu kromě listin, které jsou součástí správního spisu, aby si krajský soud vyžádal stanovisko Č. k elektroměrům žalobkyně, svědeckou výpověď D. M., dokument Strhanec – schéma manipulačního řádu, příloha č. 12. Krajský soud tyto důkazní návrhy zamítl z důvodů uvedených u vypořádání jednotlivých žalobních námitek.

E. Posouzení věci krajským soudem

13. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“)], přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).

ad a) Nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí

14. Žalobkyně v podané žalobě uplatnila námitku nepřezkoumatelnosti rozhodnutí. Krajský soud se proto nejprve zabýval otázkou, zda je napadené rozhodnutí způsobilé soudního přezkumu. Případná nepřezkoumatelnost správního rozhodnutí (ať už pro jeho nesrozumitelnost či pro nedostatek důvodů) je totiž vadou natolik závažnou, k níž je krajský soud povinen přihlížet z úřední povinnosti a pro kterou by musel rozhodnutí žalované dle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. zrušit.
15. Krajský soud na úvod připomíná, že nepřezkoumatelnost rozhodnutí může nastat z důvodu jeho nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí. Obecně lze za nesrozumitelné považovat takové rozhodnutí, z jehož výroku nelze zjistit, jakým způsobem bylo rozhodnuto, jehož výrok je vnitřně rozporný nebo nelze rozeznat, co je výrok a co odůvodnění, dále takové rozhodnutí, z něhož není patrné, které osoby jsou jeho adresátem a kdo byl rozhodnutím zavázán, apod. V případě nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů pak soud posuzuje, zda se žalovaná v rozhodnutí vypořádala se všemi okolnostmi, které uplatnila žalobkyně, a zda srozumitelným způsobem uvedla, jaké skutečnosti vzala při svém rozhodování za prokázané a kterým naopak nepřisvědčila, jakými úvahami byla ve svém rozhodování vedena, o které důkazy opřela svá skutková zjištění a které důvody ji vedly k vyslovení závěrů obsažených ve výsledném rozhodnutí.
16. Krajský soud vycházel z výše uvedených závěrů a ze základních zásad vztahujících se k obsahovým náležitostem odůvodnění rozhodnutí, a uvádí, že nyní posuzovaná rozhodnutí správních orgánů tyto základní obsahové náležitosti splňují. Z odůvodnění těchto rozhodnutí je možné zjistit, jakými úvahami byly správní orgány ve své rozhodovací činnosti vedeny, jakými skutečnostmi se zabývaly a jaké důvody je vedly k vyslovení závěrů obsažených v napadených rozhodnutích. Z rozhodnutí lze zjistit závěry, které žalovaná ve vztahu k uplatněným námitkám žalobkyně zaujala a na základě jakých konkrétních skutečností k nim dospěla. Žalobkyně ostatně s těmito závěry v podané žalobě polemizuje, což by nebylo možné, pokud by vydané rozhodnutí bylo vadou nepřezkoumatelnosti zatíženo.
17. Otázka správnosti jednotlivých závěrů žalované nesouvisí s přezkoumatelností či nepřezkoumatelností napadeného rozhodnutí, nýbrž je předmětem posouzení jeho zákonnosti, kterému se bude krajský soud věnovat v další části odůvodnění tohoto rozsudku.
18. Namítanou nepřezkoumatelnost tedy krajský soud v daném případě neshledal, a proto mohl přistoupit k věcnému přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí.

b) Správnost údajů na elektroměrech a s tím související porušení § 3 a § 50 s. ř.

19. Podle § 3 s. ř. *nevyplyvá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.*
20. Ustanovení § 50 odst. 3 a 4 s. ř. stanoví, že *správní orgán je povinen zjistit všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu. V řízení, v němž má být z moci úřední uložena*

povinnost, je správní orgán povinen i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena. Pokud zákon nestanoví, že některý podklad je pro správní orgán závazný, hodnotí správní orgán podklady, zejména důkazy, podle své úvahy; přitom pečlivě přiblíží ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci.

21. Podle žalobkyně porušily správní orgány citovaná ustanovení s. ř., protože nevycházely z údajů uvedených na elektroměrech MVE, ale z technických parametrů výroben a průtokových podmínek v dané lokalitě, ačkoli byly elektroměry neporušeny. Správní orgány také neprokázaly zásah do měřících zařízení a neučinily žádné kroky k prověření vyrobeného množství elektrické energie v MVE. S uvedenými tvrzeními se krajský soud neztotožňuje.
22. Krajský soud z předložených podkladů zjistil, že správní orgány měly pochybnosti o tom, zda bylo možné v obou MVE v dané lokalitě vyrobit deklarované množství elektrické energie. Správní orgány také učinily rozsáhlou a logickou úvahu o tom, že nebylo možné vyloučit případný zásah do elektroměrů obou MVE. Na základě řetězce vzájemně souvisejících důkazů dospěly k závěru, že ani v případě ideálních přírodních podmínek by výroba v rozsahu tvrzeném žalobkyní nebyla možná. V posuzované věci tak nebylo rozhodné zjistit, jakým konkrétním způsobem mohlo být do elektroměrů zasazeno, ale prokázat nejasnosti týkající se naměřených hodnot a vysvětlit, jaké okolnosti údaje na elektroměrech znevěrohodňují. Tuto úvahu správní orgány učinily.
23. Správní orgány vycházely z toho, že žalobkyně dne 22. 11. 2014 požádala Č. o rozplombování elektroměrových rozvaděčů na obou MVE z důvodu provádění revizí. Revizní technik žalobkyně téhož dne elektroměrové rozvaděče rozplomboval a provedl údajnou revizi bez přítomnosti pracovníka společnosti Č. Společnost Č. elektroměrové rozvaděče zaplombovala dne 28. 11. 2014. Správní orgány měly za to, že žalobkyně nebyla oprávněna rozplombovat elektroměrové rozvaděče prostřednictvím vlastního revizního technika, protože k této činnosti je oprávněn toliko pracovník provozovatele distribuční soustavy, tedy Č. Správní orgány tak dospěly k závěru, že nelze vyloučit, že do provedení kontroly a zaplombování elektroměrových rozvaděčů pracovníkem Č. dne 28. 11. 2014 bylo možné nějakým způsobem ovlivňovat záznam vyrobené elektrické energie na elektroměrech obou MVE. Proto správní orgány údaje uvedené na elektroměrech považovaly za zpochybněné a prostřednictvím řetězce důkazů zjišťovaly množství elektrické energie, které by obě MVE na základě reálných přírodních podmínek mohly vyrobit. Tyto hodnoty neodpovídaly hodnotám uvedeným na elektroměrech obou MVE.
24. Správnímu orgánu I. stupně vyvstaly pochybnosti o jednání žalobkyně také kvůli tomu, že dne 4. 11. 2014 informoval jednatele žalobkyně o tom, že dne 7. 11. 2014 bude provedena kontrola MVE L. a O. n. B., a téhož dne, tedy 4. 11. 2014, v MVE O. n. B. poklesl výkon této MVE z 90,24 kW na 32,64 kW v 19:45 hodin, od 20:00 hodin téhož dne až do 6. 11. 2014 byl výkon MVE 0 kW. Od 4. 11. 2014 do 13. 4. 2015 již čtvrt hodinové maximum výkonu nepřekročilo hodnotu 50,88 kW (pro srovnání, v roce 2013 ve stejném období dosahovala MVE čtvrt hodinové maximum až 99,84 kW).
25. Obdobná situace nastala i u MVE L. Tam dne 6. 11. 2014 poklesl výkon z 63 kW na 15 kW. Následně od 6. 11. 2014 do 13. 4. 2015 nepřekročilo čtvrt hodinové maximum výkonu 46 kW (pro srovnání, v roce 2013 ve stejném období dosahovala tato MVE čtvrt hodinové maximum až 85 kW).

26. Správní orgány vycházely při posuzování věci z měření, archivních záznamů čtvrt hodinových maximálních výkonů v období 2011 až 2015, z časového sledu událostí týkajících se rozplombování a zaplombování elektroměrových rozvaděčů, z podstatného poklesu výkonu obou MVE v souvislosti s provedenou kontrolou a také z toho, že obě MVE ani po pěti měsících od kontroly při optimálních průtokových podmínkách náhonu nedosáhly výkonu, kterého dosahovaly před provedenou kontrolou. Správní orgány dále vysvětlily, proč argumentaci žalobkyně o náhlé změně výkonu obou MVE z důvodu technické závady a opotřebení na obou vodních elektrárnách považovaly za nehodnověrnou.
27. Na základě uvedených důkazů správní orgány měly za to, že lze považovat za prokázané, že fakturované množství elektřiny neodpovídalo skutečně vyrobenému množství elektřiny v kontrolovaných MVE, a to i přesto, že k fakturaci žalobkyně použila hodnoty uvedené na elektroměrech.
28. Krajský soud uvádí, že správní orgány nezjišťovaly, z jakého důvodu se hodnoty na elektroměru lišily od reálných výkonů MVE, ale soustředily se na prokázání skutečných maxim výkonů za existujících průtokových podmínek a rozporů v hodnotách deklarovaných žalobkyní. Na zjištěních správních orgánů by tak nemohl ničeho změnit ani výsledek kontroly funkčnosti elektroměrů společností Č. či vyjádření revizního technika, pana K. T. K. T. ve vyjádření ze dne 30. 5. 2015 toliko uvedl, že ohlásil rozplombování za účelem vizuální kontroly silových vodičů, že nevidí důvod manipulace s měřicími transformátory a že na ostatní plomby ze zásady nesáhl. Vyjádření revizního technika tak nevysvětluje rozdíly mezi hodnotami uvedenými na elektroměrech a správními orgány prokázanými reálnými výkony MVE, které byly pro posouzení věci rozhodné.
29. Krajský soud nevyžádal od Č. stanovisko k elektroměrům žalobkyně, protože neporušení vlastních elektroměrů není mezi stranami sporné. Správní orgány měly za to, že docházelo k ovlivňování zaznamenaného výkonu MVE, nikoli že byly elektroměry poškozeny. Krajský soud tento důkaz neprovedl.
30. Krajský soud z výše uvedených důvodů shledal, že pochybnosti správních orgánů ohledně fakturovaného množství elektřiny byly oprávněné. Správní orgány vysvětlily, že nebylo možné dosáhnout hodnoty vykázané výroby elektrické energie vzhledem k technickým parametřům MVE a průtokovým podmínkám v dané lokalitě. Správní orgány pochybnosti podložily nikoli jedním, ale mnoha vzájemně souvisejícími důkazy. Za této situace má krajský soud za to, že správní orgány dostatečně vysvětlily, proč nevycházely z údajů uvedených na elektroměrech, protože předložily vzájemně se podporující důkazy k prokázání svých tvrzení. Krajský soud proto neshledal, že by správní orgány jednaly extenzivně, neodůvodněně a že by porušily § 3 a 50 s. ř.
31. Námitka b) proto není důvodná.
c) Ke skokovému snížení výkonu docházelo již před listopadem 2014
32. Podle žalobkyně docházelo ke skokovému snížení výkonu MVE i v jiných obdobích, než právě v listopadu 2014 před kontrolou provedenou správním orgánem I. stupně.
33. K této námitce krajský soud uvádí, že žalovaná v napadeném rozhodnutí skokové snížení výkonu MVE v měsíci listopadu 2014 hodnotila v rámci řetězce událostí, které nastaly

poté, co správní orgán I. stupně oznámil jednateři žalobkyně datum provedení kontroly MVE.

34. Správní orgány nepopíraly, že by k určitým poklesům výkonu mohlo dojít i v minulosti, ale zabývaly srovnáním hodnot ve stejném časovém období v roce 2014 a 2013 a z toho vyvozovaly závěry. Žalovaná nepopírala, že k nárazovým změnám ve výkonu MVE mohlo docházet z důvodu změn průtoku např. v obdobích sucha apod. a netvrdila, že ke snížení výkonu došlo pouze v listopadu 2014. Zabývala se však čtvrt hodinovým maximálním výkonem MVE L. a O. n. B. a zjistila, že ke skokovému poklesu výkonu došlo u jedné MVE dne 4. 11. 2014, u druhé dne 6. 11. 2014, aniž by k tomu byly vysvětlitelné důvody [k argumentaci technickými důvody blíže v odůvodnění námitky d)] či by se změnily zásadním způsobem průtokové podmínky. To však z předložených podkladů nevyplývá, protože k dotazu správního orgánu I. stupně Povodí Moravy v dokumentu nazvaném jako „Poskytnutí informací ke kontrole MVE S. ze dne 16. 1. 2015“ sdělilo, že dne 7. 11. 2014 byl průtok vodního toku v T. n. B. asi 5 m³/s. Ve S. byl „normální, běžný stav“. Skokový pokles výkonu tak nebylo možné zdůvodnit změnou stavu vodního toku či přírodními podmínkami.
35. Krajský soud uzavírá, že správní orgány netvrdily, že ke skokovému snížení výkonu došlo v období let 2011-2015 toliko v listopadu 2014. Z uvedených důvodů proto není námitka c) důvodná.
36. d) Pokles výkonu u obou MVE z důvodu jejich poškození
37. Krajský soud zjistil, že žalobkyně poškozením MVE argumentovala v námitkách ze dne 31. 5. 2015 proti protokolu správního orgánu I. stupně ze dne 5. 2. 2015. V nich uvedla, že jedním z rozhodujících faktorů, proč došlo k poklesu výkonu výroby elektrické energie u obou MVE, byl jejich technický stav. Žalobkyně v námitkách popisovala technická poškození MVE, např. problém s rozváděcími lopatkami a netěsnost šoupěte a předložila fotografii ulomené lopatky na MVE O. n. B. Na základě uvedených skutečností měly dle jejího názoru správní orgány dospět k závěru, že k namítanému skokovému poklesu výroby došlo z technických důvodů.
38. Správní orgány se s tvrzením žalobkyně neztotožnily. Žalovaná se vlivem poškození MVE na její výkon zabývala na str. 18 a 19 napadeného rozhodnutí. Mimo jiné uvedla, že podle přehledu výroby elektřiny v obou MVE se za období let 2011 až 2014 žalobkyní popisované závady a opotřebení až do sdělení o provedení kontroly nijak závažně neprojevovaly a k zásadnímu obratu na obou MVE došlo v listopadu 2014, a to skokově na úroveň výroby odpovídající možností hydroenergetického potenciálu obou lokalit a opotřebení vodního díla. Žalovaná dále vysvětlila, že z vyúčtování poskytnutého žalobkyní plyne, že se náklady vynaložené na opravy MVE postupem času snižovaly, tedy se technický stav MVE rapidně nezhoršoval tak, aby došlo ke skokovému snížení výroby elektrické energie na obou MVE. Úvahy správních orgánů považuje krajský soud za logické.
39. Krajský soud se ztotožňuje se správními orgány, že je vysoce nepravděpodobné, aby ke zcela zásadnímu snížení výkonu u obou MVE v rozmezí dvou dnů došlo na základě dlouhodobého technického opotřebení a nevyhovujícího technického stavu. Žalobkyně navíc v případě MVE O. n. B. neprokázala, jakým způsobem se ulomená lopatka mohla projevit v tak významném poklesu výroby MVE. Tvrzení žalobkyně, že poškození MVE

jasně vyplývá z třetinového výkonu při otevření turbíny na 96,9 %, je pouhou spekulací a domněnkou žalobkyně, nepodloženou žádnými důkazy či odborným vyjádřením.

40. Z uvedených důvodů má krajský soud za to, že žalobkyně v průběhu správního řízení nepostavila najisto, že snížení výkonu obou MVE v téměř totožném termínu bylo způsobeno technickými důvody.

41. Námitka d) není důvodná.

e) Nesprávné stanovení průtokových podmínek (hydropotenciálu)

42. Žalobkyně měla za to, že správní orgány vycházely z nesprávného údaje o průtokových podmínkách v hodnotě 3,5 m³/s.

43. K této námitce krajský soud uvádí, že správní orgány vycházely z odborných stanovisek Povodí Moravy ze dne 16. 1. 2015 a 16. 7. 2015, z nichž vyplývá průtok 3,5 a 3,2 m³/s. Povodí Moravy jasně zdůvodnilo, že měření se vztahovalo k rokům 2008 a 2009, ale vzhledem k tomu, že nedošlo na daném toku ke změnám, nelze shledat ani změnu v průtoku. Hodnoty uvedené ve stanoviscích Povodí Moravy z roku 2015 podporuje i odborné stanovisko Povodí Moravy ze dne 11. 5. 2016, ke kterému přiložilo protokol o měření průtoku vodního toku ze dne 13. 4. 2016, a uvedlo, že provedlo měření na náhonu Strhanec a náhonem teklo množství 3 m³/s při hloubce náhonu 92 cm.

44. Žalobkyně argumentovala tím, že předložila fotografie s vyšší hloubkou toku z 2. 4. a 13. 4. 2015, které prokazují, že hladina se nachází výše než 92 cm. K tomu krajský soud ve shodě se správními orgány sděluje, že výška hladiny 92 cm je hodnotou obvyklou, z čehož vyplývá, že v období sucha může být hodnota nižší a současně může dojít k jejímu krátkodobému zvýšení. Sama žalobkyně nečinila sporným, že výše hladiny se upravuje ručně, proto lze předpokládat, že než pracovníci správce toku na aktuální změnu toku zareagovali, mohlo dojít k výkyvům ve stavu hladiny. Dvě předložené fotografie neprokazují, že obvyklá hladina v náhonu Strhanec je vyšší než 92 cm. Správní orgány opřely svá rozhodnutí o hodnotu, která byla podložena odbornými podklady. Měla-li žalobkyně za to, že se ve skutečnosti průměrná výška hladiny a s tím související průtokové podmínky liší, měla tuto skutečnost podložit důkazem, který by její názor relevantním způsobem osvědčoval, což neučinila.

45. Krajský soud neprovedl k důkazu svědeckou výpověď D. M., správce MVE O. n. B., který měl podle žalobkyně prokázat, že jezný, pan V. D., po domluvě s panem M. usměrňoval tok vtokovými stavidly i v době sucha nad 92 cm. Správní orgány prokázaly maximální hodnotu hladiny toku a nelze předpokládat, že by bylo možné - i po zásahu jezného - udržovat téměř 4 roky stabilně hodnotu hladiny nad 92 cm, což by odpovídalo nadměrné výrobě elektrické energie v MVE. Nadto by se svědectví týkalo MVE O. n. B., přičemž stejné pochybnosti správce daně vznikly i u MVE L., u které žalobkyně ovlivňování toku jezným netvrdila.

46. Pro úplnost krajský soud doplňuje, že žalobkyně navrhla provést k důkazu dokument S. – schéma manipulačního řádu, příloha č. 12. Jedná se technické schéma náhonu S., přičemž žalobkyně v žalobě nesdělila, jaké skutečnosti by z tohoto důkazu měl krajský soud prokazovat. Pokud měl nákres sloužit k prokázání, že MVE jsou ovlivňovány náhonem Strhanec, pak krajský soud uvádí, že tato skutečnost nebyla v posuzované věci mezi stranami sporná.

47. Na závěr vypořádání námitky e) krajský soud opakuje, že Povodí Moravy provedlo 11. 5. 2016, tedy až po zpracování znaleckého posudku, kontrolní měření průtoku vodního toku, které potvrdilo ještě nižší hodnotu průtoku, než ze které vycházely správní orgány (3,5 m³/s), nepotvrdilo tedy hodnotu namítanou žalobkyní. Krajský soud z uvedených důvodů neshledal, že správní orgány pochybily, pokud vycházely z hodnot průtokových podmínek, které se opíraly o odborná stanoviska Povodí Moravy. Námitka e) není důvodná.

ad f) Vady znaleckého posudku

48. Obecně ke znaleckým posudkům krajský soud uvádí, že je oprávněn hodnotit znalecký posudek pouze z pohledu jeho přesvědčivosti, celistvosti a úplnosti (srov. rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 11. 5. 2016, č. j. 20 Ad 45/2015-33). Krajský soud je oprávněn samostatně posoudit otázky skutkové a právní, v odborných otázkách – stejně jako správní orgány – je odbornými závěry znalce vázán. Jiná by byla situace, pokud by žalobkyně předložila soudu oponentní znalecký posudek, ze kterého by vyplývaly zcela odlišné závěry, či jiné důkazy, které by věrohodnost důkazu znaleckým posudkem přesvědčivě nevyvrátily. Za této situace by odborné stanovisko znalce bylo zpochybněno a krajský soud by tyto rozpory zkoumal.
49. V posuzované věci nechaly správní orgány zpracovat znalecký posudek prof. Ing. J. Š., CSc., ze dne 6. 4. 2016, č. 15/2016. Krajský soud zjistil, že znalecký posudek zpracoval znalec s řádnou odborností, na základě odborných podkladů. Krajský soud neshledal, že by odborný posudek byl nepřesvědčivý, neúplný nebo že by bylo možné pochybovat o jeho celistvosti. Žalobkyně v žalobě nesouhlasila s odbornými závěry znalce, které však nebyl krajský soud oprávněn bez dalšího zpochybňovat.
50. Ze shora uvedených důvodů proto krajský soud dospěl k závěru, že námitka f) není důvodná.

ad g) Likvidační povaha uložené pokuty

51. Správní orgán I. stupně při ukládání pokuty za správní delikt vysvětlil, jaká byla horní hranice zákonné sazby pokuty a následně se zabýval osobními a majetkovými poměry žalobkyně. Vysvětlil, že je žalobkyně právnickou osobou a jen za rok 2013 získala za elektřinu vyrobenou v MVE L. a O. n. B. ve formě výkupních cen příjem ve výši 3 461 420 Kč (přičemž podle licence provozovala další dvě výroby elektřiny). Vzhledem k částce, kterou žalobkyně získala za vyrobenou elektřinu z výkupních cen, nelze považovat pokutu ve výši 987 000 Kč za likvidační. Podle obchodního rejstříku se žalobkyně zabývá mnoha předměty podnikání a příjem za prodej elektřiny tak není jejím jediným příjmem z podnikání. Zdůraznil, že pokuta má působit natolik silně, aby žalobkyni od podobného jednání odradila, musí plnit funkci represivní a preventivní.
52. Úvahu správního orgánu I. stupně rozvedla žalovaná, která v napadeném rozhodnutí uvedla, že žalobkyně neuznala své pochybení a nevrátila neoprávněně získané prostředky, které naopak prohospodařila ve svém podnikání. Při určení výše pokuty žalovaná dbala na dodržení zásady činnosti správních orgánů dle § 2 odst. 4 s. ř., aby při rozhodování skutkově stejných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly. Vycházela z prokázaného množství elektřiny, které nemohlo být vyrobeno z obnovitelného zdroje energie. Žalovaná se dále zabývala finanční situací žalobkyně, ročními tržbami, a zkoumala, zda by pokutou mohl být poškozen soukromý majetek společníků, apod. Měla za to, že z předložených

účetních výkazů za období 2011 až 2015 lze zjistit výsledek hospodaření před zdaněním společnosti za předmět podnikání Výroba mlýnských výrobků a Výroba průmyslových krmiv, nelze však zjistit výši finančních operací, které souvisely s MVE. Žalovaná uvedla, že vzhledem k ročním tržbám žalobkyně za prodej vlastních výrobků a služeb o objemu 14 845 670 za rok 2014 se nejednalo o likvidační pokutu. Vysvětlila, že žalobkyně hospodář s majetkem k podnikání ve výši 5 853 070 Kč, a že vzbuzuje nejasnosti, že i když docházelo ke zvyšování příjmů za elektřinu z MVE, zisk žalobkyně se snižoval. Upozornila na ne příliš průhledné transakce, které byly dohodnuty po telefonické dohodě, což žalovaná považovala za nestandardní postup. Žalovaná posoudila všechny aspekty uložené pokuty a zdůraznila, že k výši pokuty dospěla i na základě zkušeností s předchozími obdobnými případy.

53. Krajský soud úvahy správních orgánů přezkoumal a má za to, že správní orgány se výši pokuty řádně zabývaly, z obou rozhodnutí správních orgánů je seznatelná jejich úvaha a důvody pro stanovení pokuty; správní orgány řádně zhodnotily, zda lze uloženou pokutu považovat za likvidační či nikoli.
54. K vlastní likvidační povaze pokuty krajský soud uvádí, že podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2010, č. j. 1 As 9/2008-133), „*správní orgán ukládající pokutu za jiný správní delikt je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí*“. Rozšířený senát dále zdůraznil, že uvedené závěry platí v první řadě pro ukládání pokut za jiné správní delikty podnikajícím fyzickým osobám. V posuzované věci se správní delikt týkal právnické osoby, u které zjištění osobních a majetkových poměrů je velmi komplikované.
55. Žalobkyně v žalobní námitce týkající se likvidačního charakteru pokuty uvedla, že má tři společníky, přičemž dva z nich jsou ve starobním důchodu. Žalobkyně má provozní úvěr se čtvrtletními splátkami ve výši 140 000 Kč, 8 pracovníků, kteří jsou závislí na finančním toku společnosti, a kontokorentní úvěr v původní výši 1 000 000 Kč. K uvedenému krajský soud sděluje, že argumentace stářím či věkem společníků není v posuzované věci u obchodní společnosti případná. Společníci právnické osoby si musí být vědomi podnikatelského rizika a nést následky toho, že nevedou společnost řádně, a mohou svou činností fungování společnosti ovlivnit. Krajský soud dále připomíná, že za správní delikt, který žalobkyně spáchala, mohly správní orgány uložit pokutu až 10 000 000 Kč, což vzhledem k osobním a majetkovým poměrům žalobkyně neučinily. Pro posouzení věci je zásadní, že žalobkyně, která provozovala MVE, tedy činila vysoce odbornou činnost, si nechala proplácet dotovanou výkupní cenu, která zásadním způsobem přesahovala možnosti dané lokality a MVE. Správní orgány proto musely stanovit pokutu ve výši, která by žalobkyni od podobného jednání v budoucnu odradila. Z předložených podkladů vyplývá, že činnost související s MVE byla zisková, příjmy za elektřinu vyrobenou v MVE by byly sto několikrát násobně překrýt uloženou pokutu. Z obchodního rejstříku krajský soud zjistil, že předmětem podnikání žalobkyně je *projektová činnost v investiční výstavbě, stavba strojů s mechanickým pohonem, mlynářství, koupě zboží za účelem dalšího prodeje a prodej, mimi zboží uvedené v přílohách 1 až 3 zákona 455/91 Sb., provoz malé vodní elektrárny, inženýrská činnost ve stavebnictví, silniční motorová doprava, výroba krmiv, školící činnost v oblasti výroby a rozvodu el. energie v MVE mimo činnosti uvedené v příloze 1*

a 3 živnostenského zákona, provádění staveb včetně jejich změn, udržovacích prací na nich a jejich odstraňování (v rozsahu daného osvědčení), montáž, opravy, údržba a revize vyhrazených elektrických zařízení a výroba rozvaděčů nízkého napětí, truhlářství. Žalobkyně v žalobě nevyvracela tvrzení žalované, že roční tržby žalobkyně činily 14 845 670 a že jen za rok 2014 činily příjmy ve formě výkupních cen z elektřiny vyrobené v MVE 3 461 420 Kč. Krajský soud ve shodě se správními orgány nebyl schopen z předložených podkladů zjistit, jakou část výdajů představují výdaje týkající se MVE a jejího provozu. Předložený výkaz zisku a ztrát neosvětluje skutečnou hospodářskou situaci žalobkyně. Současně žalobkyně důvěryhodně neosvětlila, proč je její hospodářský výsledek nízký, ačkoli za výrobu elektrické energie v MVE získávala pravidelně vysoké výkupní ceny. Krajský soud se tak ztotožnil se správními orgány, že případné financování jiných činností z příjmů z MVE či úvěry pro jinou činnost s MVE nesouvisející nemohou být důvodem pro to, aby došlo na tomto základě ke snížení pokuty za spáchaný správní delikt. Z předložených podkladů také jasně nevyplývá, zda tvrzených 8 zaměstnanců žalobkyně má jakoukoli souvislost s MVE. Žalobkyně nenabídla přezkoumatelně vyjádřený obraz své hospodářské situace, z výše uvedených skutečností tak krajský soud neshledal důvody a podklady pro to, aby bylo možné uloženou pokutu považovat za likvidační.

56. Zástupkyně žalobkyně při jednání soudu obecně navrhl, aby krajský soud pokutu snížil či od pokuty upustil. K tomu krajský soud stejně obecným způsobem sděluje, že podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2005, č. j. 1 As 30/2004-82, „*navrhnout moderaci trestu (§ 78 odst. 2 soudního řádu správního) může žalobce před správním soudem jak pro případ, že by neuspěl s návrhem na zrušení rozhodnutí správního orgánu (tedy jako eventuální petit), tak i samostatně. Návrh na moderaci může být uplatněn i po uplynutí lhůty k podání žaloby, vychází-li z žalobního bodu vzneseného v této lhůtě*“. V posuzované věci tak žalobkyně návrh na moderaci pokuty vyslovila až při jednání, což však s ohledem na citované rozhodnutí Nejvyššího správního soudu není překážkou k jejímu posouzení. Krajský soud proto nepoužil § 71 odst. 2 s. ř. s., podle kterého „*žalobce může kdykoli za řízení žalobní body omezit. Rozšířit žalobu na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo ji rozšířit o další žalobní body může jen ve lhůtě pro podání žaloby*“. K vlastní výši pokuty krajský soud uvádí, že z předložených podkladů nevyplývá, že by byla uložená pokuta pro žalobkyni nepřiměřená. Krajský soud se ztotožnil se shora popsányými úvahami správních orgánů a neshledal důvod se od stanovené sankce odchýlit. Vzhledem k typu správního deliktu žalobkyně, kterého se v daném případě dopustila, jakož i s přihlédnutím k jednotlivým okolnostem, které správní orgány vzaly ve svém rozhodnutí do úvahy a hodnotily, krajský soud neshledal, že by v daném případě došlo k překročení zákonem stanovených mezí správního uvážení, ani ke zneužití tohoto institutu. Pokuta 987 000 Kč byla uložena ve výši 9,87 % horní hranice pokuty, která činí 10 000 000 Kč, což dle krajského soudu nelze hodnotit jako nepřiměřenou výši ani jako excesivní vybočení. Správní orgány navíc výši pokuty řádně a podrobně odůvodnily. Krajský soud proto námitku g) posoudil jako nedůvodnou.

F. Závěr a náhrada nákladů řízení

57. Jelikož krajský soud neshledal nezákonnost napadeného rozhodnutí, kterou žalobkyně vytýkala v žalobních bodech, žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

58. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť procesně úspěšná žalovaná náhradu nákladů řízení nepožadovala.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 20. prosince 2018

JUDr. Zuzana Šnejdrlová, Ph.D. v. r.
předsedkyně senátu